

לולב הגזול פרק שלישי סוכה

לה

עין משפט
נר מצוה

כ א מ"י פ"ג מלכות
שמעתי ויגול הלכה ה
סמך לאין רסן:
ב א מ"י פ"ג מלכות
לולב הלכה כ' סמך
סמך וצ"י טור אריח סימן
המסך:
בב ג מ"י פ"ג מלכות
מחדר ומספין הל'
ו סמך עשן רה:
בג ד ד מ"י פ"ג מלכות
לולב הל' ג ד סמך
עשן מד טושיע אריח מ'
מסך עשן א'
ג (מ"י פ"ג מלכות)
הל' ג' ו פסוק מלכות סמכה
הל' טו טושיע ד' מ"י מ'
סמך ה טושיע ד' מ"י מ'
דרכי פס"י יב:

לענין רש"י
שי"א (ש"ר"א). מסור.
צינור ל' הקבה
השלישית של מעלי הגירה.
פס"א. טמן
(כאן ביהודה סימחה)
של הכיפה הראשונה
של מעלי הגירה.

רבינו הגנאל

אבא שאול אומר ערבי שמים אחת ללולב ואחת למקדש. ולרבנן הלכתא גמירי לה. עשר שמיכות ערבה ויטון המים, הלכה למשה מסיני. והיא ארך ערבי [ונחל]. מ"ט לצפצה שנגיליה בין ההרים. ח"ד איזו היא ערבה. קנה שלה ארום ועלה שלה משובך ופיה חלק. זו היא ערבה. איזו היא צפצה. קנה שלה לבן ועלה שלה עגול ופיה דומה למגל זו היא צפצה. ואם היא ערבות הן. מירוה חילפא מין ערבה שקורין אותה חילפא גילה. ודומה למגל כשר. דומה למסר פסול. ואיקרא חילפא [גילה] היא ערבה. שחורין מין ערבות הן. מירוה חילפא הוא הרס וע. כדגורטין בנגמר הדין אסא קאי בחילפא. אסא שחיה ואסא קרו לה. סכלל שחילפא הרוס וע הוא. (ובגין שופר [הוא] חצוצרות ופחורא היא מתורחא. אמר אבי אף אני אומר. כי הובלילא היא כי כסי חב"ה היא כי הובלילא. למאי נפקא מינה. למחט שמנצחא בעובי בית הכסות. בין אם יאמר לך כי הובלילא נמצא. בין אם כסי חב"ה בעובי בית הכסות הוא. וכן שטר שכתוב בו בורסין. היא בכל.

א גולה ומסר גמרי רבי וכל א"ר ח"ל מה מילי אשתי שתיבו ולפניה היא ערבה וכן שטר מלכות וי.

ואחת למקדש. תימה דכיון דלית ליה הלכתא אימא תף בגבולין דמידי מקדש כמידי קברא:

ורבנן למקדש כמא דהו. הכי נמי מני למידיע ללולב שאלו של הא דדרשי רבנן לקמן ערבי נחל דמיס אלמא סגור ליה כרבי עקיבא דלמך דהם אחד וערבה אחת ואין הלכה כר"ע דמכוח לקמן ולפי זה לריך ליחיה שלם לטויל ערבה ללולב אלמ"כ גדילה על הנחל דשמי דרשות לא דרשין מערבי כדדרשין לקמן ומדדרשין על הכל הני מנאי דהכא ולקמן ממניא גבי הדדי צמורת כהניס משמע דמר דריש ליה הכי ומר דריש ליה הכי:

קנה שש"ה כו'. כיון דפירש סימני ערבה חו סגי אלמא להכשיר תף שאין זו ג' סימנים אלא כגון חילפא גילה לסיכך קמני סימני כפופה למימר דוקא תני:

בית הכסות. סוף הכרס שקורין כפולא והוא עשוי ככובע וכוס ותינא מחט שנמצאת בעובי בית הכסות מצד אחד שיואל יקב נקב משני דדשי שנקב מפולג טרפה ובאותו שקורין עכשיו בית הכסות אין חילוק להכשיר מפני שדופני דק והוא היה רגיל לקרות הובלילא כן פי' בגמרא ואם ממלא לומר לויק סבלא שיהא ערפה הובלי ואלו נקב אלמא חצי העור מזיני למימר דכולו ניקב ומיישין שמה הכריח כי היכי דמיס דריש אלו טרפות (ומילין דף מ.נ.)

גבי יש לו קון נישט למאן דמיס לספק דרוסה והא דמנא חסם המסס ובית הכסות שניקבו לחוך דמשמע דנעיקן נקב מפולג לאו דוקא לחוך מפולג אלמא כלומר כלפי חוץ לאפקוין נקבו זה לחוך זה וזה הקא אמר"י בעובי בית הכסות מצד אחד כשרה לריך לפרש אותו ג' מנפנים כלפי הרעי דאי ג' מילין סכלפי חלל הגוף אפי' לא ניקב כלל אלמא שנמצאת מחט בכלל הגוף טרפה דלמירין נקבין נקב ואחתי ואין נראה לר"מ לומר שמתא טרפה בלא נקב אלמא חצי העובי של המסס נמי מצד אחד כשרה והא דנקט עיקב עור אחד שלם אפי' כשרה עד שניקבו שיהא ויאירי דנקט מצד אחד כשרה נקט נמי משני דדיון טרפה חף על פי דמילתא דפשיטא היא אי נמי ס"ד משני דדיון טרפה חפי שמי העורות כשרה לפי ששוכב ע"ג המסס ומדובק שם צמחון ומגין שלא ילא הרעי מידי דהוא תחלחולת שניקבה וירסי מעמדות אותה והא דנפקא מינה הכא במאי דלישתי שמייהו היינו נפקותא דלא חטעה מה שאמר מצד אחד כשרה היינו בהובלילא דהיינו המסס שקורין עכשיו בית הכסות אבל מה שקורין הובלילא דהיינו מה שהיו רגילין לקרות בית הכסות אפי' מצד אחד טרפה הובלי ויקב עור שלם וכן שלא נעשה נמי צמחון דדיון טרפה דהוי כמה שקורין עכשיו בית הכסות דהוא המסס אבל מה שקורין עכשיו הובלילא דהוא מה שהיו קוראין תחלה בית הכסות אפי' משני דדיון כשרה תחלחולת שניקבה וירסי מעמדות אותה: נפקא

אבא שאול אומר. ערבי דלמך קרא לא להכשיר של בעל כח אלמא ללמדך שר"ק שמי מות של ערבה אחת ללוגה ללולב ואחת למקדש להקפ"א את המוצח כדלמירין לקמן בפרק לולב וערבה (דף מ.ה.): **ורבנן**. דדרשי ערבי להכשיר של בעל ושל הריס למקדש מנא להו:

אבא שאול אומר **ע**רבי שתיים אחת ללולב ואחת למקדש ורבנן למקדש כמא דהו ויחנן לטהר נמידי להו ד"ר אבי א"ר יוחנן **ע**שר נטיעות יערבה יוניסוך המים הלכה למשה מסיני **ת"ר** ערבי נחל הגרילות על הנחל פרט לצפצה הגדילה בין ההרים א"ר שמו א"ל אבי ודילמא פרושי קא מפרש קה על מים רבים ומאי ניהו צפצה א"כ מאי שמו א"ר אבהו אמר הקב"ה אני אמרתי שיהו ישראל לפני בקח על מים רבים ומאי ניהו ערבה והן שמו עצמן כצפצה שבהרים איכא דמתני לה להאי קרא אמתניתא קח על מים רבים צפצה שמו מתקוף לה ר' וירא ודילמא פרושי קא מפרש קח על מים רבים ומאי ניהו צפצה אם כן מאי שמו א"ר אבהו אמר הקב"ה אני אמרתי שיהו ישראל לפני בקח על מים רבים ומאי ניהו ערבה והן שמו עצמן כצפצה שבהרים **ת"ר** אי זהו ערבה ואיזהו צפצה ערבה קנה שלה ארום ועלה שלה משובך ופיה חלק צפצה קנה שלה לבן ועלה שלה עגול ופיה דומה למגל והא תניא דומה למגל כשר דומה למסר פסול והא אמר אביי כי תניא הדיא הובלילא גילה אמר אביי שמע מינה האי חילפא גילה אשר להושענא פשיטא מהו דתימא והואיל ואית ליה שם לווי לא נתכשר קמ"ל ואימא הכי נמי ערבי נחל אמר רחמנא מכל מקום אמר רב חסדא הני תלת מילי אשתני שמייהו מכי חרב בית המקדש חלפת ערבתא ערבתא חלפתא מאי ג"מ ללולב שיפורא חצוצרתא חצוצרתא שיפורא מאי נפקא מינה לשובר של ראש השנה פתורתא למקח וממכר אמר אביי אף אני אומר בי כסי הובלילא הובלילא אפי' כסי למאי נפקא מינה י"ל מחט הנמצא בעובי בית הכסות אמר רבא בר יוסף אף אני אומר בכל בורסין בורסין בכל למאי נפקא

כימד מנסכין בין מים בין חמץ ונכסיה אלמא אין חוץ מן החג דלפניה לגריעותא **מאי** קרא. דלפניה לגריעותא ולא מינא דערבה היא דרבייה מערבי מכל מקום: **קח** על מים רבים **לפניה** שמו. כדמפרש ליה ר' אבהו אותו שנשרש ואחח על מים רבים נעשה לפניה אלמא גריעותא היא דצמחונה נאמר ביהוקאל: א"ר אבהו גרסינן. ולא גרסינן אלמא ולא לפרושי טעמא דמני' אלמא נלמא דנפשה היא הובלי ואיירי בקרא פרישה: ואיכא דמסני גלה **אפי' קרא** אמר"י. דמנא דמתני' גופיה אימיה דמתני' ולא ר' וירא והך התקפתא דלביי מתני לה כרי וירא ותירוולא דל"כ מתי שמו מתנו לה בלא גברא: **קנה** שלה. עץ שלה: ופיה חלק. חודן של עליו חלק ואינו עשוי פגימות פגימות: והפניה דומה למגל כשר. מגל קציר פגימותיה כולן נטויות ללך אחד עקומות וכלותי הולכות וכחו ולהם שני עוקלין אחד מכאן ואחד מכאן כפגימות סכין: ה"ג משכחה לה בחילפא גילה. ולא גרס ומשכחה לה. חילפא גילה מין ערבה כשרה היא ופיה דומה למגל אבל שאר ערבה פיה חלק: **חילפא ערבבא**. לאו היינו חילפא גילה אלמא לפניה ועכשיו שמתני משמה וקורין לה ערבה: **שיפורא**. כפוף: **חלוצרפא**. פשוטה ואינה של איל: **פסורפא פסורא**. האחת גדולה והאחת קטנה ושם היו רגילין לקרות גדולה חלק קטנה ושל קטנה לגדולה: **אף** אני אומר. אף אני יש בידי עוד אחד שנתחלף שמה: **הובלילא**. צנפ"ל: **בית הכסות**. סוף הכרס שקורין עכשיו ככובע (טרפה) לו עבה בשתי דעות ומנא (ומילין דף מ.) מחט שנמצאת בעובי בית הכסות מצד אחד טרפה דלמירין נקבין נקב ואחתי וכן שטר שכתוב בו בורסין. היא בכל.

תורה אור השלם
1. ויקח מורה ויארץ
ויתורה בשרה ד"ר קח
על מים רבים צפצה
שמו:
גליון הש"ס
נבא קרבי סימנים אחת
ללולב. ע"י לקמן דף מג
ע"ב טו"ס ד"ר ויבניו דף
מה ע"ב טו"ס ד"ר א"י
ללולב:

תורה אור השלם
1. ויקח מורה ויארץ
ויתורה בשרה ד"ר קח
על מים רבים צפצה
שמו:
גליון הש"ס
נבא קרבי סימנים אחת
ללולב. ע"י לקמן דף מג
ע"ב טו"ס ד"ר ויבניו דף
מה ע"ב טו"ס ד"ר א"י
ללולב:

מוסף רש"י
לשופר של ראש
השבוע. אין חוקיין
אלמא חלוחי שם חלקן
קורין חלוחי. והיא
שפה. או לא אם עם
החלק נלחול מה יתקב.
למחיה לו חלוחיות (שבת
17.) פתורה. מתחלה
היו קורין לגזול חמרה
ולקטנה פתורה ועכשיו
שמו (שם.) אף אני
אומר. להסוף ארבע
מקלע למי ע"ה שם זה
שמו. כי כסי הובלילא.
מתחלה היה קורין להמסס
הובלילא ולית הכסות
כסי. ועכשיו נשמו. המסס
הוא הפסול לית הכסות
עשוי פסול מן חמץ
ובמחוץ קליפות קליפות
הכרס כנגלל של ריחים
וקורין לנפילי דופני דק
מנא. בית הכסות. סוף
הכרס שקורין חילפא
וי עובי שקורין חילפא
עשוי עשוי מן חמץ.
עובי בית הכסות. דופן
סכלל ודוקיין סכללים
וי סח' שמתן.
למחט הנמצא בעובי
בית הכסות. מקום י'
גולא הכרס מוחך להמסס
קרו בית הכסות. שהא
מתן סח' י' ו' סכיני
שמו עובי ע"י כסלי
סכללים ויטוקיין יעלמי'
רדובליין. ומנא מחט
תחובה לחמו עובי המתן
עובי הפניה לה אלמא
נקטת טלה (כמונות וי'
וכס"ו חור"י פס"ה.)

